

СПИЦИНА АЛІНА, студентка I курсу
факультету менеджменту і бізнесу ВП
«МФ КНУКіМ»

Т. ШЕВЧЕНКО В АНГЛОМОВНОМУ СВІТІ

Тарас Шевченко є одним з видатних класиків світової літератури. Завдяки гуманізму, геніальним народним образам його творчість зрозуміла і близька людям різних націй, хоча він є поетом України. Образ Шевченкового поетичного генія не можна переоцінити.

Дотепер над донесенням Шевченкового слова до англomовного читача працювало понад 80 перекладачів. Майже всі поезії Шевченка відтворюються англійською мовою, але багато з них мають навіть декілька інтерпретацій. Зокрема, «Садок вишневий коло хати» - одинадцять, а «Заповіт» - двадцять.

Першу спробу представити Шевченка англomовному світові зробив 130 років тому Андрій Онуфрійович Гончаренко. Крім епізодичних публікацій, які з'явилися раніше, треба відмітити 1-ого вересня 1868р., коли у «Віснику Аллеки» Гончаренко почав друкувати в оригіналі уривки Шевченкових творів.

Глибокий аналіз і докладну інформацію про Шевченка знаходимо в працях англomовного славіста, професора Оксфордського університету. Вільяма Ричарда Морфіла. Уперше про поета він писав у 1876р.. Морфіл намагається перекладати Шевченка. Зокрема, серед перших спроб перекладу був «Заповіт».

На початку ХХ століття серед перекладачів Шевченка англійською мовою виділяється Етель Ліліан Войнич – англійська письменниця і композитор. Вона намагалася і небезуспішно передати дух оригіналу, не забуваючи про деталі. Тільки після 20 років наполегливої праці вона опублікувала у власному перекладі 156 Шевченкових рядків. Кращі серед перекладів – «Заповіт» (найдосконаліша з усіх дотепер відомих англomовних інтерпретацій), «Зоре моя вечірняя», «Мені однаково чи буду...».

Порівнюючи оригінал з текстом перекладу слід зазначити, що Е. Войнич зберегла багатство змісту і своєрідність стилю першотворів, засобами повторів, мелодійності внутрішніх рим, риторичних звернень.

В Англії відомою поетесою є Віра Річ, яка в 1960-69 роках опублікувала переклади 51 твору Шевченка, серед них – 9 поем. Її переклади вважаються найбільш поетичними та близькими по духу і розумінню поезії оригіналів творів.

Під впливом українських емігрантів, їх звичаїв і традицій мелодійної української мови і пісні, Шевченковою поезією зацікавлюється багато людей по всьому світі. У 1933р. опублікував свої англійські переклади канадський український поет Онуфрій Івах. Переклади Іваха цілісні, у них добре відтворено мелодику оригіналу, відчувається виразне бачення Шевченкових образів.

Серед Шевченкових перекладачів на помітному місці є представник української трудової еміграції Іван Федорович Вив'юрський, відомий під іменем Джон Вір. Джон Вір багато працював, щоб донести в світ слова Шевченка англійською. Він перекладав 29 віршованих творів (4180 рядків). Багато з них було перекладено вперше.

Сприймаємо по-англійськи зворушливий словесний живопис України і відчуваємо, що Джон Вір досягнув майстерність Шевченка-лірика та зумів передати хоча б частково усю гаму емоційних тонів оригіналів.

Окремо треба сказати про переклад «Заповіту». До цієї поезії зверталось багато перекладачів, і всі вони відзначали, що надзвичайно важко його зробити. Найточніше його здійснив Джон Вір, який досить чітко відтворив складну поліфонію почуттів-закликів, зберігши мужній тон викладу. Ще одним популярним перекладом Віра є «Кавказ».

Твори великого поета опубліковувалися не тільки окремо, але й у збірках з коментарями видавців, редакторів чи відомих на той час людей. У Берліні у 1929 році Дмитро Дорошенко підготував буклет німецькою мовою про Шевченка, який потім був перекладений на англійську.

У післявоєнній Північній Америці у видавничому домі Миколи Денисюка у Чикаго відбулось перевидання Варшавського друку 14 томів творів Шевченка (1959-63). 13-ий том був присвячений Шевченковому життю і містив вибрані статті П.Куліша, І.Франка, М.Грушевського, В.Шкурата, С.Єфремова та інших про поета. У 1961 році вийшла книга Василя Барки про Шевченка «Правда Кобзаря». У 1964 році Лука Луців видав книгу «Співець української слави і волі» з перекладом статей про поета та Шевченковими віршами. 16 років потому Джордж Нестор Лукій видав зібрання творів англійською мовою «Шевченко і критики» («Shevchenko and the Critics»).

Ще одне видання перекладів Шевченка було опубліковано в Північній Америці у 1980-х роках, в якій Джордж Грабовіц у книзі «The Poet as Mythmaker» показав зв'язки поезії Шевченка з його поглядами.

Шевченко вніс величезний вклад не тільки в українську літературу, живопис, але й в скарбницю світової літератури. Це – геній українського народу, всесвітньо відома особа, який мав великий вплив на творчість видатних письменників і поетів.

Список використаних джерел:

1. Бедринець, Л. Тарас Шевченко [Текст] / Л. Бедринець // Digest. – 1996. – №5. – с. 4.
2. Лелюк, Л. Тарас Шевченко [Текст] / Л. Лелюк // English. – 2004. – №15. – с. 11.